

עפ"א 57997/06/15 - ניסים אבורמד נגד מדינת ישראל, משטרת ישראל - מחוז חוף - רישוי עסקים

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"א 57997-06-15 אבורמד נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: 31/14

בפני	כבוד השופטת תמר שרון נתנאל
מערער	ניסים אבורמד
נגד	
משיבה	מדינת ישראל משטרת ישראל - מחוז חוף - רישוי עסקים

פסק דין

1. בפניי ערעור על גזר הדין, שניתן בבית משפט השלום בחדרה, בת"פ 25305-05-14 (כבוד השופט גינות), ביום 2.2.15 והמשכו - ביום 17/5/15 ולפיו נגזרו על המערער, בגין ניהול עסק של מכירת כלי רכב ללא רישיון, קנס בסך 7,000 ₪; חודשיים מאסר על תנאי למשך שנתיים והתחייבות ע"ס 25,000 ₪ למשך שנתיים.

כמו כן, הורה בית משפט קמא על חילוט שני כלי רכב (מתוך 15 כלי רכב שהועמדו למכירה בעסק). כלי הרכב שחולטו הם: רכב ב.מ.וו. מ.ר. 556016 ורכב מאזדה מ.ר. 8781060 (להלן: "שני כלי הרכב"). שני כלי הרכב הורדו מהכביש ובזמן שהיו תפוסים בידי המשטרה, בין התאריכים 21.5.14 - 22.5.14 הועברה בהם הבעלות מידי הבעלים עוזרי כספי לידי אדם בשם חי לוי, כך שברישומי רשות הרישוי רשומים שני כלי הרכב, כיום, על שמו של חי לוי.

שאר כלי הרכב הוחזרו למערער, על פי החלטת בימ"ש השלום בחדרה (כבוד השופט א' קפלן) מיום 20.5.14.

טיעוני המערער

2. ב"כ המערער טוען, שחילוט שני כלי רכב איננו מידתי בנסיבות העניין, בהן המערער החל בעיסוק רק שלושה שבועות לפני שכלי הרכב נתפסו ואף ציין כי הוא נאלץ לשאת בעלות דמי האחסנה של כל 15 כלי הרכב שנתפסו, עד ש- 13 מהם הוחזרו אליו.

נטען, כי למערער אין הרשעות קודמות בתחום רישוי עסקים וכי לא נשלחה אליו התראה כלשהי, על פי סעיף 14 לחוק רישוי עסקים, בטרם הגיעה המשטרה אל העסק, תפסה את כלי הרכב והגישה את כתב אישום דנן. לטענת המערער, גישתה של המשיבה כלפיו מהווה אכיפה בררנית, מאחר שהיא איננה פועלת נגד סוחרים מכונים אחרים בחדרה.

3. נטען כי חילוט שני כלי הרכב חורג לחומרה במידה הדורשת התערבות ערכאת הערעור. המערער אמנם כלל לא הגיש בקשה לרישיון עסק, אולם, בין כך ובין כך, לא ניתן במדינת ישראל, להשיג רישיון עסק בתוך 3 שבועות.

המערער בן 38, נכה בשיעור 100%, לאחר שבשנת 2010 עבר תאונת דרכים קשה עם פגיעה רב מערכתית. לדבריו, חילוט שני כלי הרכב עלול לדרדר את מצבו הכלכלי ולפגוע בפת לחמם של ילדיו, שכן הוא מצוי בחובות ועליו לפרוע גם את החובות והקנסות, שהוטלו עליו בגין תיק זה.

ההליך בבימ"ש קמא

4. בקבעו את מתחם העונש ההולם ואת העונש אשר נכון לגזור על הנאשם, בנסיבות העניין, נתן בימ"ש קמא דעתו למשך הזמן הקצר בו פעל העסק, לכך שלא נגרם נזק, בפועל, אם כי קיים היה פוטנציאל לגרימת נזק, להודייתו של המערער במיוחד לו, למצבו האישי והכלכלי הקשה של המערער ולעובדה שהעסק נסגר ובסופו של יום גזר עליו את העונשים שפורטו לעיל.

5. לאחר מתן גזר הדין, קבע בימ"ש קמא דיון נפרד בבקשה לחילוט שני כלי הרכב, בנוכחות הצד השלישי - חי לוי הנ"ל.

בימ"ש קמא ציין, כי על פי סעיף 39 לפסד"פ, חילוט רכוש, שבאמצעותו בוצעה העבירה, הוא חלק מהעונש שבסמכותו של בית המשפט להטיל והפנה, בין היתר, לדברי כבוד הנשיא שמגר בע"פ 4148/92 מועד נ' מדינת ישראל, תק-על 94(3), 779 ולרע"פ 5776/05 ראובן נ' מדינת ישראל, תק-על 2005(3), 1309, שם נאמר, כי: "אמת המידה היא במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה". כן ציין, כי לחילוטו של החפץ, בו נעברה העבירה, משמעות חינוכית, בהפנותו לדברי כבוד השופט טירקל ברע"פ 1161/04 חאג' יחיא נ' מ"י, תק-על 2005(2), 762 לפיהם: "ידע העברין ויזכור מה היה סופו של הכלי ששימש למעשה העבירה. משמעות חינוכית זאת היתה, כנראה, גם לעיני חכמינו, שייחסו חשיבות לביעור כלים ששימשו לעבירה". בימ"ש קמא היה ער לכך, שהחילוט צריך להיות מידתי, בשים לב גם לכך שהוא מוטל בנוסף לעונשים האחרים שהוטלו על המערער.

6. בימ"ש קמא נתן משקל לכך ששני כלי הרכב הועברו לאחר, בעת שכבר היו תפוסים בידי המשטרה וחרף החלטת כבוד השופט קפלן, אשר הורה להחזיר למערער 13 מתוך 15 כלי הרכב שנתפסו,

ולהשאיר את שני כלי הרכב בידי המשטרה.

בימ"ש קמא סבר, כי מצבו הכלכלי הקשה של הנאשם, אינו יכול לבסס התנגדות לחילוט כלי הרכב ואמר, כי **"מצב כלכלי קשה, מצוקה אישית ואחרת אין בכוחם לשחרר נאשם מה'עונש' הכרוך באובדן רכוש ששימש לבצוע עבירה"** באשר לטענת המערער בדבר אכיפה בררנית, סבר בימ"ש קמא, כי משלא העלה המערער טענה זו לעניין העבירה, בטרם הודה בעובדות כתב האישום ובטרם הורשע בדינו, אין הוא יכול להעלותה במסגרת הטיעונים לעונש.

7. בימ"ש קמא דחה את הטענה לפיה אין להורות על חילוט שני כלי הרכב מאחר והמערער לא קיבל אזהרה בטרם הוגש כנגדו כתב אישום בקבעו, כי האמור בסעיף 14 לחוק רישוי עסקים חל על חיובו של מי שלא פעל בהתאם לאזהרה שקיבל, בקנס נוסף, ואינו חל על חילוט חפץ באמצעותו בוצעה העבירה.

טיעוני המשיבה

8. ב"כ המשיבה טען, כי המערער לא עמד בנטל המוטל עליו, להוכיח אכיפה בררנית. לדבריו, המדיניות בחדרה היא, להגיש כתבי אישום נגד מקומות לסחר בכלי רכב ולבקש חילוט כלי הרכב.

ב"כ המשיבה דחה את הטענה לפיה לוקח זמן לקבל רישיון עסק ומכל מקום טען, כי יש להגיש בקשה להקים עסק לפני שפותחים אותו.

כן טען, כי העד חי לוי מטעם ההגנה, אשר העיד בבית משפט קמא לענין החילוט, אמנם טען שמחצית משווי הרכבים שייך לו, אך הוא לא התנגד לחילוט ולא הגיש בקשה המתנגדת לחילוט.

דין והכרעה

9. צדק בימ"ש קמא בקבעו, כי התמלאו התנאים לחילוט שני כלי הרכב, שכן ברי שהם שימשו את המערער בביצוע העבירה. גם קביעת בימ"ש קמא, לפיה אין לשאלת האזהרה רלבנטיות לענין החילוט, אלא רק לענין גובה הקנס, נכונה היא ואין להתערב בה.

לענין הטענה בדבר אכיפה בררנית אומר, כי רשאי היה המערער להעלותה גם בשלב של הטיעונים לעונש, אלא שהמערער לא הוכיח טענתו ולענין זה אין בהעלאת הטענה, בעלמא, ללא הבאת ראיות להוכחתה ואף לא בהפניה לפסק דין אחר בו לא התבקש חילוט.

מנגד, סבורה אני שהיה מקום להביא בחשבון, גם לעניין החילוט, את מצבו הכלכלי והמשפחתי של המערער. כפי שקבע בימ"ש קמא, ובצדק קבע, חילוט הוא חלק מהעונש ולפיכך, יש ליתן את הדעת לכלל הענישה שהושתה על הנאשם, לגביו מתבקש גם חילוט.

10. סעיף **40(ה)** לחוק העונשין, התשל"ז-1977 קובע, כי בקביעת מתחם העונש ההולם, הכולל קנס, יתחשב ביהמ"ש, לעניין הקנס, גם במצבו הכלכלי של הנאשם. אמנם, הסעיף אינו מדבר על חילוט, אולם לא ניתן להעלים מהמשמעות הכלכלית שיש לחילוט שני כלי הרכב על המערער ועל משפחתו ובעניין זה אפנה אל סעיף **40א(2)** ו- **40ב'** סיפא לחוק העונשין.

מנגד, סבורה אני שצדק בימ"ש קמא, כשנתן משמעות, לחובתו של המערער, לכך שהוא העביר את הבעלות בשני כלי הרכב, לאחר שהם כבר נתפסו על ידי המשטרה ולאחר החלטת כבוד השופט קפלן.

לא מצאתי מקום להתערב בגובה הקנס שהושת על המערער בגזר הדין או ברכיב אחר כלשהו, מרכיבי הענישה, ההולמים את הנסיבות, אך לגבי חילוט שני כלי הרכב סבורה אני, כי בשקלול כל הגורמים, לרבות משך הזמן הקצר בו פעל העסק, הודייתו של המערער, דמי האחסנה בהם נשא וכן מצבו האישי, הבריאותי, המשפחתי והכלכלי, יש מקום להורות להחזיר למערער אחד מכלי הרכב ולהשאיר, בעינה, את הוראת החילוט לגבי הרכב האחר.

11. לפיכך, אני מקבלת, חלקית, את הערעור ומורה להחזיר למערער את רכב מאזדה מ.ר. 8781060 ולהותיר את הוראת החילוט לגבי רכב הב.מ.וו. מ.ר. 556016, על כנה.

ניתן היום, י"ט חשוון תשע"ו, 01 נובמבר 2015, בהעדר הצדדים.